

Σχέδιο project

«Ο κόσμος που κρύβεται μέσα μου»

Νηπιαγωγείο Κολεγίου «ΔΕΛΑΣΑΛ» Θεσσαλονίκης

Διευθυντής σχολείου:

Αίγλη Φούντου

Συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί:

Λαφτσίδα Ελευθερία,
Παπαδοπούλου Δήμητρα

Συνολικός χρόνος:

2 μήνες

Ηλικιακή Ομάδα:

4-5 ετών

Θέμα

Το σχέδιο εργασίας μας αφορούσε τα συναισθήματά μας και κατά τη διάρκειά του, προσεγγίσαμε ποικίλες έννοιες & συναισθήματα και γνωρίσαμε διάφορους τρόπους επίλυσης συγκρούσεων και διαχείρισης προβλημάτων.

Μαθησιακοί Στόχοι

Η συναισθηματική αγωγή αναφέρεται σε όλες τις ικανότητες που αποτελούν τη συναισθηματική νοημοσύνη στο πλαίσιο των συναισθηματικών αλληλεπιδράσεων των παιδιών στο οικογενειακό και σχολικό περιβάλλον. Οι ικανότητες που περιλαμβάνονται είναι: η ικανότητα αντίληψης, έκφρασης και χειρισμού των συναισθημάτων, ο αυτοέλεγχος, η ενσυναίσθηση, η ποιοτική επικοινωνία, η διαδικασία επίλυσης συγκρούσεων και προβλημάτων, η διεκδικητική στάση, η προσωπική υπευθυνότητα, η αυτεπίγνωση, η αυτοαποδοχή και η ικανότητα για συνεργασία.

Προετοιμασία

Το σχέδιο εργασίας μας που αφορούσε τα συναισθήματά μας, αναπτύχθηκε μέσα από συζήτηση και ανταλλαγή ιδεών, τεχνικές θεατρικού παιχνιδιού, ομαδικά παιχνίδια ρόλων, εικαστικές δράσεις και παρεμβάσεις, παιχνίδια μυθοπλασίας, κ.ά.,

Περιγραφή

Βήμα 1

Το ετήσιο project μας ξεκίνησε και έχει τίτλο: «Ο κόσμος που κρύβεται μέσα μου»! Θέλοντας να γνωρίσουμε τον περίπλοκο κόσμο των συναισθημάτων μας, ξεκινήσαμε να χτίζουμε τη νέα γνώση επάνω στην ήδη υπάρχουσα. Τι είναι συναίσθημα; Οι άνθρωποι αισθανόμαστε πάντα το ίδιο; Πώς οι άλλοι άνθρωποι μπορούν να καταλάβουν πως αισθανόμαστε; Υπάρχουν πολλά ή λίγα συναισθήματα; Διαβάσαμε και αναλύσαμε το παραμύθι με τίτλο: «Αυτό που νιώθω», συγγραφέας: Cain Japan, εκδόσεις: Παπαδόπουλος. Το παραμύθι εξηγεί τον κόσμο που βρίσκεται γύρω μας, αλλά, κυρίως, αυτόν που υπάρχει μέσα μας. Περιγράφονται σκέψεις και συναισθήματα που γεννιούνται σε κάθε παιδί εξαιτίας του φόβου, της χαράς, της αγωνίας, της ευτυχίας, της απογοήτευσης, του θυμού και τόσων άλλων συναισθημάτων. Όσα νιώθω δικά μου είναι. Η λύπη, η χαρά, ο θυμός μου. Νιώθω μια έτσι και μια αλλιώς, μα νιώθω πάντα ο εαυτός μου! Πρόκειται για ένα βιβλίο που φιλοδοξεί να δώσει στα παιδιά τις λέξεις για να εκφράσουν τα συναισθήματά τους. Έτσι, τα παιδιά μπορούν, καλύτερα, να καταλαβαίνουν και να συζητούν για όσα νιώθουν. Γνωστικές Περιοχές – Μελέτη Περιβάλλοντος: Οι ιδέες και οι ερωτήσεις των παιδιών αναπαραστάθηκαν με το αρχικό διάγραμμα σχεδιασμού. Στόχος του αρχικού διαγράμματος ήταν η δημιουργία κοινών εμπειριών για τα παιδιά. Καταγράψαμε ποιες πιθανές κατευθύνσεις θα μπορούσε να πάρει το θέμα, ποιες γνώσεις και δεξιότητες θα μπορούσαν να ενισχυθούν, καθώς και τι ξέρουν τα παιδιά ή τι θα θέλανε να μάθουν. Γνωστικές Περιοχές – Μελέτη Περιβάλλοντος/ Θεατρική Αγωγή: Σκορπίσαμε στο πάτωμα της τάξης μας εικόνες του παραμυθιού με τίτλο: «Αυτό που νιώθω», που απεικονίζουν διάφορα συναισθήματα. Χωριστήκαμε σε τρεις ομάδες. Με τη συνοδεία μουσικής, κινούμασταν στον χώρο και μόλις η μουσική σταματούσε ο καθένας από εμάς παρουσίαζε το συναίσθημα που έπιανε στο χέρι του, περιγράφοντας, ταυτόχρονα, μια εμπειρία του, κατά την οποία αισθάνθηκε το συγκεκριμένο συναίσθημα.

Βήμα 2

Γνωστικές Περιοχές – Μελέτη Περιβάλλοντος/ Θεατρική Αγωγή: Πειραματιστήκαμε παίζοντας με τα διάφορα συναισθήματα. Σε επιτραπέζιο παιχνίδι, διαλέγαμε και τοποθετούσαμε ένα ζευγάρι μάτια, ένα ζευγάρι φρύδια, μύτη και στόμα. Κάθε παιδί έφτιαχνε τον δικό του συνδυασμό χαρακτηριστικών και τέλος, προσπαθούσε να αναπαραστήσει, με το πρόσωπό του, το συναίσθημα που δημιούργησε στο πρόσωπο του παιχνιδιού.

Γνωστικές Περιοχές – Εικαστικά/ Γλώσσα: Σε ατομικό χαρτόνι φτιάξαμε ένα πρόσωπο από ζυμαρικά και του δώσαμε συναισθήματα, όπως μπορούσαμε: το συναίσθημα της χαράς, της λύπης, του θυμού και του φόβου. Χρησιμοποιήσαμε βίδες, πέννες, τορτελίνια και διάφορα άλλα σχήματα. Τέλος, αντιγράψαμε, από τον πίνακα της τάξης μας, τις αντίστοιχες λέξεις.

Γνωστικές Περιοχές – Μελέτη Περιβάλλοντος/ Θεατρική Αγωγή: Εκφραστήκαμε και φωτογραφηθήκαμε παίζοντας το παιχνίδι «Μάντεψε τι νιώθω». Ποια φανταστική μάσκα φορούσαμε κάθε φορά;

Βήμα 3

Γνωστικές Περιοχές – Γλώσσα: Τα σύννεφα αυτή τη φορά «έφεραν» μια διαφορετική βροχή, τη συναισθηματοβροχή. Βρήκαμε στο πάτωμα της τάξης μας σκορπισμένες καρτέλες, στις οποίες ήταν γραμμένα διάφορα συναισθήματα. Όμως, υπήρχε ένα πρόβλημα. Το ψαλίδι είχε κόψει το πρώτο γράμμα κάθε συναισθήματος. Έπρεπε, λοιπόν, να κοιτάξουμε τις καρτέλες αναφοράς και, σύμφωνα με αυτές, να εντοπίσουμε το πρώτο γράμμα και να το τοποθετήσουμε πίσω στη θέση του. Γνωστικές Περιοχές – Μελέτη Περιβάλλοντος: Παρατηρήσαμε μια λευκή πέτρα. Τι συναισθήματα μπορεί να έχει; Σταδιακά συνειδητοποιήσαμε ότι η πέτρα, όπως και όλα τα αντικείμενα δεν έχει συναισθήματα. Μήπως, όμως, θα μπορούσε να προκαλέσει συναισθήματα; Με ποιον τρόπο; Η πέτρα πέρασε από χέρι σε χέρι και καθένας από εμάς εξέφραζε το συναίσθημα που του προκαλούσε, εξηγώντας τον λόγο. Γνωστικές Περιοχές – Γλώσσα/ Εικαστικά: Πώς θα μπορούσε να είναι ένας κήπος συναισθημάτων; Τι έχει συνήθως ένας κήπος; Πώς θα μπορούσαμε να μετατρέψουμε τα λουλούδια σε συναισθήματα; Επιλέξαμε χρώμα λουλουδιού και στο κέντρο κάθε μαργαρίτας στερεώσαμε τη φωτογραφία μας. Έπειτα, αντιγράψαμε τα συναισθήματα «ΑΓΑΠΗ», «ΧΑΡΑ», «ΛΥΠΗ», «ΦΟΒΟΣ», «ΘΥΜΟΣ» στα πέταλα της μαργαρίτας μας από τις σχετικές καρτέλες και κολλήσαμε κλωνάρaki και φύλλο. Τέλος, ντύσαμε ένα μεγάλο κομμάτι φελιζόλ με χαρτί γκοφρέ και «φυτέψαμε» τις μαργαρίτες μας!

Βήμα 4

Γνωστικές Περιοχές – Μελέτη Περιβάλλοντος/ Γλώσσα: Παίξαμε επιδαπέδιο παιχνίδι και διασκεδάσαμε με τα συναισθήματα. Καθένας από εμάς έριχνε το μεγάλο ζάρι και μετακινούνταν στο αντίστοιχο «κουτάκι» του επιτραπέζιου. Έπειτα, γυρίσαμε το μεγάλο ταμπλό από την άλλη πλευρά, όπου μας περίμεναν τα αρχικά γράμματα των συναισθημάτων. Ρίχναμε το ζάρι και βρήκαμε το αρχικό γράμμα του συναισθήματος στο ταμπλό, ώστε να μετακινηθούμε σε αυτό. Από ποια φωνούλα ξεκινάει κάθε συναίσθημα; Γνωστικές Περιοχές – Γλώσσα: Παιδική λογοτεχνία. Αφήγηση του λαϊκού παραμυθιού με τίτλο: «Το κρυφτό των συναισθημάτων». Τι έγινε όταν τα συναισθήματα αποφάσισαν να παίξουν κρυφτό; Γνωστικές Περιοχές – Εικαστικά / Μελέτη Περιβάλλοντος: Παρατηρήσαμε, αναλύσαμε και προσεγγίσαμε τους πίνακες με τίτλο: «Το κορίτσι με το μαργαριταρένιο σκουλαρίκι», ζωγράφος: Γιοχάνες Βερμέερ, «Η Αφραδίτη προσφέρει άνθη σε μια νέα», ζωγράφος: Σάντρο Μποτιτσέλι, «Το Πορτρέτο του γιατρού Γκασέ», «Προσωπογραφία Camille Roulin», «Πορτρέτο Armand Roulin», ζωγράφος: Βίνσεντ Βαν Γκογκ, «Μόνα Λίζα», ζωγράφος: Λεονάρντο Ντα Βίντσι. Τι είδους τέχνη είναι αυτή; Τι συναίσθημα κρύβουν οι πίνακες; Μπορούμε να φανταστούμε τον λόγο για τον οποίο το συναίσθημα δεν είναι ξεκάθαρο;

Βήμα 5

Γνωστικές Περιοχές – Θεατρική Αγωγή: Αυτοσχεδιασμός. Καθίσαμε σε έναν μεγάλο κύκλο και ο καθένας από εμάς έλεγε το όνομά του θυμωμένα, χαρούμενα, λυπημένα, φοβισμένα, ντροπαλά. Στη συνέχεια σκεφτήκαμε και αναπαράγαμε τον τρόπο με τον οποίο θα συστηνόταν ένας στρατιώτης, ένας κλόουν, ένας παππούς, ένας γίγαντας, κ.α..

Παρατηρώντας τις διαφορές, συζητήσαμε πού οφείλονται. Αλλάζουν τα συναισθήματα των ανθρώπων ανάλογα με την ιδιότητά τους; Γνωστικές Περιοχές – Εικαστικά: Προσεγγίσαμε και αναλύσαμε τον πίνακα ζωγραφικής με τίτλο: «Το χαμόγελο των φλεγόμενων φτερών», ζωγράφος: Ζουάν Μιρό. Τι παρατηρούμε στον πίνακα; Τι θέλει να μας δείξει ο ζωγράφος; Γιατί έχει δώσει αυτό τον τίτλο στο έργο του, ενώ δεν έχει ζωγραφίσει πρόσωπο στον χαρακτήρα του πίνακά του; Μπορούμε να καταλάβουμε τι αισθάνεται το ανθρωπάκι του πίνακα και γιατί; Ποιον τίτλο θα μπορούσαμε να δώσουμε, αν ήμασταν εμείς οι καλλιτέχνες του συγκεκριμένου έργου; Γνωστικές Περιοχές – Εικαστικά: Ατομική εργασία.

Προσπαθήσαμε να αναπαράγουμε τον παραπάνω πίνακα, δίνοντας τη μορφή και το συναίσθημα που επιθυμούσαμε στο πρόσωπο του χαρακτήρα μας.

Βήμα 6

Γνωστικές Περιοχές – Γλώσσα/ Μελέτη Περιβάλλοντος: Παιδική λογοτεχνία. Ξεκινώντας την ενασχόλησή μας με την αυτοεκτίμηση, διαβάσαμε και αναλύσαμε το παραμύθι με τίτλο: «Ο Τριγωνοψαρούλης», συγγραφέας: Βαγγέλης Ηλιόπουλος, εκδόσεις: Πατάκη. Ο Τριγωνοψαρούλης είναι ένα ψάρι που δε μοιάζει με κανένα άλλο και στο σχολείο του βυθού οι συμμαθητές του τον κοροϊδεύουν. Όμως, όταν στον βυθό εμφανίζεται ένας μεγάλος κίνδυνος, η ιδιαιτερότητά του είναι αυτή που προσφέρει τη σωτηρία σε όλα τα ψάρια. Πώς αισθανόμαστε όταν οι άλλοι πιστεύουν ότι δεν είναι σημαντικά όσα μπορούμε να καταφέρουμε; Μπορούμε να συγκριθούμε με άλλα παιδιά; Γιατί ο Τριγωνοψαρούλης δεν αισθανόταν καλά με τον εαυτό του; Τι μας κάνει να αισθανόμαστε καλά με τον εαυτό μας; Έχετε αισθανθεί απογοητευμένοι με τον εαυτό σας, όπως ο Τριγωνοψαρούλης; Πότε; Όταν αισθανόμαστε άσχημα με τον εαυτό μας τι μπορούμε να κάνουμε για να αισθανθούμε καλύτερα; Έπειτα, προσπαθήσαμε να σκεφτούμε πράγματα που κάνουμε ή λέμε και μπορεί να κάνουν τους άλλους να αισθανθούν άσχημα με τον εαυτό τους. Πώς μπορούμε να βοηθήσουμε κάποιον που αισθάνεται άσχημα με τον εαυτό του; Γνωστικές Περιοχές – Μουσική/ Μελέτη Περιβάλλοντος: Ακούσαμε, αναλύσαμε και τραγουδήσαμε το τραγούδι με τίτλο: «Εγώ είμαι εγώ», Μουσική: Δέσποινα Μπογδάνη-Σουγιούλ, Στίχοι: Βαγγέλης Ηλιόπουλος. Γνωστικές Περιοχές – Μελέτη Περιβάλλοντος: Σε ένα κουτί τοποθετήσαμε έναν καθρέφτη και το κλείσαμε. Μέσα σε αυτό το κουτί κρυβόταν ένας πολύ ξεχωριστός άνθρωπος. Καθένας από εμάς έπαιρνε το κουτί στα χέρια του και προσπαθούσε να μαντέψει ποιος κρυβόταν μέσα. Στη συνέχεια, κάθε ένας άνοιγε το κουτί, κοιτούσε μέσα και έπειτα, το έκλεινε, χωρίς να αποκαλύψει ποιον είδε μέσα. Τέλος, όλοι μαζί φωνάξαμε δυνατά το όνομα του ξεχωριστού ανθρώπου που είδαμε μέσα στο κουτί. Ποιος ήταν;

Βήμα 7

Γνωστικές Περιοχές – Μελέτη Περιβάλλοντος: Συνεχίζοντας την ανακάλυψη του εσωτερικού μας κόσμου, γνωρίσαμε, κατανοήσαμε και συζητήσαμε για το συναίσθημα της χαράς και της λύπης. Τι αισθανόμαστε όταν είμαστε χαρούμενοι; Τι αισθανόμαστε όταν είμαστε λυπημένοι; Πώς εκφράζουμε τη χαρά μας και πώς τη λύπη μας; Τα ζώα νιώθουν χαρά και λύπη; Τι χρώμα είναι η χαρά; Τι χρώμα είναι η λύπη; Πότε αισθανθήκαμε τελευταία φορά χαρούμενοι και πότε λυπημένοι; Γνωστικές Περιοχές – Γλωσσά/ Μελέτη Περιβάλλοντος: Διαβάσαμε, μάθαμε και αναλύσαμε το ποίημα με τίτλο: «Τι με κάνει αληθινά», συγγραφέας: Ρένα Δαμηλάκη. Συζητήσαμε για αυτά που μας φέρνουν χαρά και λύπη και έπειτα, φτιάξαμε πολύχρωμες καρτέλες, όπου γράψαμε λέξεις που μας κάνουν χαρούμενους και λυπημένους. Γνωστικές Περιοχές – Εικαστικά: Σε ατομικά, πολύχρωμα χαρτόνια δημιουργήσαμε τη «Χαρουμενολυπημένη πεταλούδα». Αυτή η πεταλούδα, όμως, δεν μοιάζει με τις υπόλοιπες πεταλούδες! Είναι από τη μια μεριά χαρούμενη και από την άλλη λυπημένη. Αποτυπώσαμε, λοιπόν, στο χαρτόνι αυτή την ιδέα, ανακατεύοντας από τη μια μεριά της πεταλούδας μας χαρούμενα χρώματα και από την άλλη λυπημένα.

Βήμα 8

Γνωστικές Περιοχές – Γλώσσα: Διαβάσαμε, αναλύσαμε, μάθαμε και διασκεδάσαμε με το παιχνιδόλεξο με τίτλο: «Η Χαρούλα, η Χαρά», συγγραφέας: Νίκη Κάντζου. Τι είναι το παιχνιδόλεξο; Έπειτα, προσπαθήσαμε να το πούμε γρήγορα και πολύ γρήγορα, χωρίς να μπερδευτούμε! Γνωστικές Περιοχές – Εικαστικά: Παρατηρήσαμε, αναλύσαμε και σχολιάσαμε τον πίνακα ζωγραφικής με τίτλο: «Η χαρά της ζωής», ζωγράφος: Ρομπέρ Ντελονέ. Γιατί ο ζωγράφος έδωσε στον πίνακά του αυτό τον τίτλο. Γνωστικές Περιοχές – Εικαστικά: Προσπαθήσαμε να αναπαραστήσουμε τον πίνακα ζωγραφικής με τίτλο «Η χαρά της ζωής», υιοθετώντας τα χρώματα και τις πρακτικές του Ρομπέρ Ντελονέ.

Βήμα 9

Γνωστικές Περιοχές – Γλώσσα: Παιδική Λογοτεχνία. Διαβάσαμε και αναλύσαμε το παραμύθι με τίτλο: «Ο κύριος Ευτύχης και η κυρία Δυστυχία», συγγραφέας: Άντονι Σνάιντερ και Σούζαν Στράσερ, εκδόσεις: Διάπλαση. Ένα πρωινό η κυρία Δυστυχία αποκτά έναν ασυνήθιστο γείτονα. Ο κύριος Ευτύχης χαιρετά το πρωί τον ήλιο, το βράδυ το φεγγάρι και τα αστέρια. Επιπλώνει με χαρά το σπίτι του και σκορπίζει ακούραστα σπόρους στον κήπο. Πολύ γρήγορα φυτρώνουν τα ωραιότερα λουλούδια πάνω από το φράχτη του. Όλα αυτά όμως δεν αρέσουν καθόλου στην κυρία Δυστυχία, που αποφασίζει ότι ο κύριος Ευτύχης πρέπει να φύγει! Θα καταφέρει να τον διώξει; Μια συνταγή Ευτυχίας που όλοι την ψάχνουμε στα άπιαστα όνειρά μας, ενώ βρίσκεται καθημερινά μπροστά μας. Τελικά μήπως η Ευτυχία είναι μεταδοτική; Εμείς πότε νιώθουμε ευτυχισμένοι; Τι είναι η δυστυχία; Γνωστικές Περιοχές – Εικαστικά: Ομαδική εργασία. Προσπαθήσαμε να αποτυπώσουμε τις διαφορές της ευτυχίας και της δυστυχίας, σε μεγάλο χαρτόνι, βασιζόμενοι στο παραμύθι που διαβάσαμε. Χρησιμοποιήσαμε μαρκαδόρους και κηρομπογιές και φτιάξαμε το σπίτι της κυρίας Δυστυχίας και του κυρίου Ευτύχη. Γνωστικές Περιοχές – Μαθηματικά:

Ομαδοποίηση. Σε ατομικό φύλλο εργασίας κυκλώσαμε με κόκκινο χρώμα τα λυπημένα πρόσωπα και χρωμάτισαμε τα χαρούμενα πρόσωπα.

Βήμα 10

Γνωστικές Περιοχές – Μελέτη Περιβάλλοντος: Με αφορμή το ποίημα με τίτλο: «Η νεράιδα της γης» συγγραφέας: Φωτεινή Τσαλίκογλου, γνωρίσαμε, κατανοήσαμε και συζητήσαμε για το συναίσθημα της αγάπης. Τι αισθανόμαστε όταν αγαπάμε; Τι αισθανόμαστε όταν μας αγαπούν; Πώς εκφράζουμε την αγάπη μας; Ποιους αγαπάμε; Μπορούμε να μετρήσουμε την αγάπη μας; Τα ζώα μπορούν να αγαπήσουν; Γνωστικές Περιοχές – Γλώσσα: Παιδική λογοτεχνία. Διαβάσαμε και αναλύσαμε το παραμύθι με τίτλο: «Το δέντρο που έδινε», συγγραφέας: Σελ Σιλβερστάιν, εκδόσεις Δωρικός. Μια φορά και ένα καιρό ήταν μια μηλιά που αγαπούσε ένα αγόρι. Κάθε μέρα το αγόρι πήγαινε στη μηλιά κι έτρωγε τα μήλα της, έκανε κούνια απ τα κλαδιά της, σκαρφάλωνε στον κορμό της... και η μηλιά ήταν ευτυχημένη. Μα, όσο το αγόρι μεγάλωνε, τόσο περισσότερα ζητούσε από το δέντρο και το δέντρο έδινε, έδινε, έδινε αδιάκοπα. Πρόκειται για μια συναισθηματική ερμηνεία του χαρίσματος που έχουν εκείνοι που ξέρουν να δίνουν και εκείνοι που ξέρουν να ανταποδίδουν με αγάπη. Γνωστικές Περιοχές – Μουσική: Ακούσαμε και μάθαμε το ρεφρέν του τραγουδιού με τίτλο: «Σ' αγαπώ, σ' αγαπώ, πού με βάζεις;», στίχοι: Λευτέρης Παπαδόπουλος, μουσική: Μάνος Λοΐζος.

Βήμα 11

Γνωστικές Περιοχές – Γλώσσα: Παιδική λογοτεχνία. Αφήγηση και ανάλυση του λαϊκού παραμυθιού με τίτλο: «Ο Πλούτος, η Ευτυχία και η Αγάπη». Μέσα από το παραμύθι ανακαλύψαμε ότι ο πλούτος και η ευτυχία συνοδεύουν την αγάπη και δεν την αφήνουν ποτέ μόνη της! Γνωστικές Περιοχές – Μουσική: Ακούσαμε αναλύσαμε και τραγουδήσαμε το τραγούδι με τίτλο: «Σ' αγαπώ θα πει», στίχοι: Ελεάνα Βραχάλη, μουσική: Θέμης Καραμουρατίδης. Γνωστικές Περιοχές – Εικαστικά: Σε ατομικές καρδιές ζωγραφίσαμε αυτό που σημαίνει για τον καθένα μας «αγάπη». Έπειτα, τις ενώσαμε με μια κορδέλα και φτιάξαμε την αλυσίδα της αγάπης. Γνωστικές Περιοχές – Γλώσσα: Διαβάσαμε, μάθαμε και αναλύσαμε το ποίημα με τίτλο: «Η αγάπη είναι», συγγραφέας: Νίκη Κάντζου.

Βήμα 12

Γνωστικές Περιοχές – Μουσική: Ακούσαμε, αναλύσαμε και τραγουδήσαμε το τραγούδι με τίτλο: «Όπου υπάρχει αγάπη», στίχοι- μουσική: Στέφανος Βαρελάς, από την Παιδική χορωδία του Σπύρου Λάμπρου. Γνωστικές Περιοχές – Γλώσσα/ Μελέτη Περιβάλλοντος: Διαβάσαμε ένα απόσπασμα από το παραμύθι με τίτλο: «Ο μικρός πρίγκιπας», συγγραφέας: Antoine Saint- Exupery, εκδόσεις: Πατάκη. «...Μόνο με την καρδιά βλέπεις καλά, την ουσία τα μάτια δεν τη βλέπουν»: τι εννοούσε η σοφή αλεπού; Τι αισθάνθηκε ο μικρός πρίγκιπας; Ποιο είναι το δικός μας τριαντάφυλλο; Μιλάμε για τον άνθρωπο που αποτελεί για εμάς το πολύτιμο τριαντάφυλλό μας.

Βήμα 13

Γνωστικές Περιοχές – Γλώσσα: Με αφορμή το ποίημα με τίτλο: «Καλημέρα φιλαράκι», συγγραφέας: Νίκη Κάντζου, γνωρίσαμε, κατανοήσαμε και συζητήσαμε για την έννοια της φιλίας. Τι αισθανόμαστε για τους φίλους μας; Τι σημαίνει φιλία; Τι μας κάνει να είμαστε καλοί φίλοι; Γιατί η φιλία είναι τόσο σημαντική για εμάς; Πρέπει να παίζουμε μόνο με τους καλύτερους μας φίλους; Εμείς και οι καλύτεροί μας φίλοι πρέπει να έχουμε τα ίδια πρόσωπα για φίλους; Πού πρέπει να βασίζεται η φιλία; Τα ζώα έχουν φίλους; Γνωστικές Περιοχές – Μουσική: Ακούσαμε, αναλύσαμε, μάθαμε και τραγουδήσαμε το τραγούδι με τίτλο: «Φίλοι για πάντα», στίχοι: Βαγγέλης Ηλιόπουλος, μουσική: Δέσποινα Μπογδάνη-Σουγιούλ. Γνωστικές Περιοχές – Γεωγραφία: Σε άλλες χώρες του κόσμου υπάρχει φιλία μεταξύ των ανθρώπων; Χρωματίσαμε τις σημαίες από διάφορες χώρες του κόσμου (Αγγλία, Γαλλία, Γερμανία, Ισπανία, Ιταλία, Ρωσία, Κίνα). Αφού τις εντοπίσαμε και τις σημειώσαμε στον παγκόσμιο χάρτη, κολλήσαμε τις σημαίες σε χαρτί του μέτρου. Πώς λένε τη λέξη «φιλία» σε αυτές τις χώρες; Τις ακούσαμε, τις επαναλάβαμε και τις γράψαμε στο χαρτί μας.

Βήμα 14

Γνωστικές Περιοχές – Γλώσσα: Παιδική λογοτεχνία. Διαβάσαμε και αναλύσαμε το παραμύθι με τίτλο: «Ο μικρός κάστορας και η ηχώ», συγγραφέας: Amy MacDonald, εκδόσεις Ρώσση. Ο μικρός κάστορας ζει ολομόναχος στην άκρη της λίμνης. Δεν έχει αδελφάκια. Το χειρότερο από όλα είναι ότι δεν έχει ούτε φίλους. Γι' αυτό αισθάνεται δυστυχισμένος. Μια μέρα, όμως, την ώρα που βάζει τα κλάματα, ακούει και κάποιον άλλο να κλαίει στην απέναντι πλευρά της λίμνης. Κι έτσι αρχίζει μια συγκινητική αναζήτηση, για να βρει τον φίλο του. Μια τρυφερή ιστορία που μιλά για τη φιλία. Ο μικρός κάστορας βρίσκει σίγουρα μια ζεστή γωνίτσα στην καρδιά των παιδιών όλου του κόσμου. Γνωστικές Περιοχές – Εικαστικά: Ο καθένας μας πήρε από ένα χρωματιστό κορδόνι και διάφορες χρωματιστές χάντρες. Στις χάντρες ήταν γραμμένο το αρχικό γράμμα όλων των συμμαθητών μας. Έτσι, λοιπόν, περάσαμε τις χάντρες με τα ονόματα όλων των συμμαθητών μας στο κορδόνι και φτιάξαμε τα βραχιόλια της φιλίας μας, εξασκώντας, ταυτόχρονα, τη λεπτή μας κινητικότητα.

Βήμα 15

1/2/2018 Γνωστικές Περιοχές – Θεατρική Αγωγή: Παιχνίδι εμπιστοσύνη με τίτλο: «Καθοδήγησέ με φίλε». Χωριστήκαμε σε ζευγάρια. Φτιάξαμε στο πάτωμα της τάξης μας μια διαδρομή με στεφάνια και χαρτοταινία. Ο ένας από το ζευγάρι είχε τα μάτια δεμένα με ένα μαντήλι και ο άλλος τον καθοδηγούσε με τις κατάλληλες εντολές, ώστε να περάσει από τα εμπόδια χωρίς να τα ακουμπήσει ή να χτυπήσει. Γνωστικές Περιοχές – Γλώσσα: Μάθαμε και αναλύσαμε παροιμίες για τη φιλία: «Η ζωή χωρίς φιλία είναι σαν τον ουρανό δίχως ήλιο.» (Ελληνική παροιμία), «Μην προστατεύσεις τον εαυτό σου με φράχτη, προστάτευσέ τον με φίλους.» (Τσέχικη παροιμία). Τι είναι η παροιμία; Ποιος την έχει πει; Πότε την έχει πει; Εξηγήσαμε το περιεχόμενό τους, εμπλουτίζοντας και βελτιώνοντας τον προφορικό μας λόγο.

Βήμα 16

Γνωστικές Περιοχές – Μελέτη Περιβάλλοντος: Προσεγγίσαμε το συναίσθημα του φόβου. Ποια πράγματα μας φοβίζουν (π.χ. ζώα, έντομα, θόρυβοι, σκοτάδι, κ.λ.π.); Πώς αντιδράμε όταν φοβόμαστε (τρέμουμε, κλαίμε, φωνάζουμε, κ.λ.π.); Όλοι οι άνθρωποι έχουν τους ίδιους φόβους; Τι μας βοηθάει όταν είμαστε φοβισμένοι; Ακόμη, συζητήσαμε για τους πραγματικούς και τους φανταστικούς μας φόβους. Τι σημαίνει «φανταστικός φόβος» και «πραγματικός φόβος»; Σε τι διαφέρουν μεταξύ τους; Δώσαμε παραδείγματα. Γνωστικές Περιοχές – Γλώσσα: Παιδική λογοτεχνία. Διαβάσαμε το παραμύθι με τίτλο: «Όποιος ον φόβο ξεπερνά, πράγματα κάνει θαυμαστά!», συγγραφέας: Geibler Uli, εκδόσεις: Αερόστατο. Ο καρχαρίας τρέμει τον οδοντίατρο, ο υποπόταμος φοβάται το νερό και το χάμστερ δεν έχει το θάρρος να κατεβεί μόνο του στο κελάρι. Ευτυχώς που ο γιατρός Συμπαθητικός συμπαραστέκεται στα ζώα με συμβουλές και πρακτική βοήθεια: «Αν δεν τολμήσεις, δεν κερδίζεις», τους λέει. Γνωστικές Περιοχές – Εικαστικά/ Μελέτη Περιβάλλοντος: Στην προσπάθειά μας να αντιμετωπίσουμε τους φόβους μας, ζωγραφίσαμε τον μεγαλύτερο μας φόβο σε φυσαλίδες και... του πήραμε τον αέρα, σπάζοντάς τες!

Βήμα 17

Γνωστικές Περιοχές – Εικαστικά/ Μελέτη Περιβάλλοντος: Παρατηρήσαμε και αναλύσαμε τον πίνακα ζωγραφικής με τίτλο: «Η κραυγή», ζωγράφος: Έντουαρντ Μουνκ. Ο πίνακας μας έδωσε το ερέθισμα να ασχοληθούμε με την έννοια του φόβου και να ανακαλύψουμε τι είναι αυτό που μπορεί να μας φοβίζει. Τι νομίζεις ότι δείχνει αυτός ο πίνακας; Παρατήρησε το πρόσωπο του ανθρώπου στον πίνακα. Τι νομίζεις ότι αισθάνεται; Τι μπορεί να τον κάνει να φοβάται; Πώς κάνει το πρόσωπό του; Γιατί νομίζεις ότι ανοίγει τόσο πολύ το στόμα του; Μήπως φωνάζει δυνατά; Πού έχει τοποθετήσει τα χέρια του; Πώς κάνεις όταν φοβάσαι; Αλλάζει το πρόσωπό σου; Όταν φοβάσαι, θέλεις κάποιον για παρέα; Ποιον; Τι θα σε έκανε να αισθανθείς καλύτερα όταν νιώθεις φόβο; Γνωστικές Περιοχές – Μελέτη Περιβάλλοντος: Εμπνευστήκαμε από τον πίνακα του Έντουαρντ Μουνκ και φωτογραφηθήκαμε σαν αυτόν. Γίναμε εμείς η «Κραυγή» του ζωγράφου και την προσεγγίσαμε με έναν διαφορετικό τρόπο. Γνωστικές Περιοχές – Θεατρική Αγωγή: Ζωγραφίσαμε τους προσωπικούς μας φόβους σε ένα χαρτί, το διπλώσαμε στη μέση και το ρίξαμε σε ένα κουτί. Αφού ανακατέψαμε καλά τους φόβους μας, καθένας από εμάς διάλεγε ένα χαρτί στην τύχη και προσπαθούσε να μαντέψει τι φοβάται το παιδί που έκανε τη ζωγραφιά. Η διαδικασία επαναλήφθηκε από όλα τα παιδιά. Καταλήξαμε, λοιπόν, ότι υπάρχουν φόβοι κοινοί, αλλά και φόβοι διαφορετικοί για κάποιους από εμάς, όμως όποιους φόβους κι αν έχουμε δεν πρέπει να φοβόμαστε να τους εκφράσουμε. Τέλος, σκίσαμε και πετάξαμε στα σκουπίδια τα χαρτιά με τους φόβους μας, προσπαθώντας να κατανοήσουμε ότι δεν έχουν λόγο ύπαρξης και θέση στη ζωή μας!

Βήμα 18

Γνωστικές Περιοχές – Μελέτη Περιβάλλοντος: Πολλοί από εμάς ανέφεραν ότι ο μεγαλύτερος φόβος τους είναι τα κακά όνειρα. Συζητήσαμε, λοιπόν, για τα όνειρά μας. Τι είναι τα «καλά» και τι τα «κακά» όνειρα; Τι είναι ο εφιάλτης; Γιατί δεν θυμόμαστε πάντα τα

όνειρά μας; Ποιο είναι το πιο «όμορφο» και το πιο «άσχημο» όνειρο που είδαμε; Ονειρευόμαστε ποτέ με ανοιχτά τα μάτια; Έπειτα, διαβάσαμε και αναλύσαμε το ποίημα με τίτλο «Τα όνειρά μου», από το βιβλίο «Δημιουργικές Διαθεματικές Δραστηριότητες με αφορμή ένα Ποίημα», συγγραφείς: Κατερίνα Χριστόγερου, Ευθυμία Ανδριώτη και Κωνσταντίνα Αρμενιάκου, εκδόσεις Κέδρος. Γνωστικές Περιοχές – Εικαστικά: Μάθαμε για την προέλευση και τη χρήση της ονειροπαγίδας και έπειτα, φτιάξαμε τη δική μας ονειροπαγίδα, με σύρμα πίπας, πολύχρωμες κλωστές και πούπουλα. Γνωστικές Περιοχές – Θεατρική αγωγή: Δραματοποίηση. Δραματοποιήσαμε τη συνταγή για «όνειρα γλυκά». Η συνταγή ήταν ένα ποτήρι ζεστό γάλα, ένα αφράτο μαξιλάρι, μια όμορφη μαλακή κουβερτούλα, ένα ωραίο παραμύθι από τη μαμά ή τον μπαμπά και ένα γλυκό φιλάκι! Έτσι, μπορούμε να κοιμηθούμε ήσυχα και γλυκά για πολλές-πολλές ώρες!

Βήμα 19

Γνωστικές Περιοχές – Γλώσσα: Διαβάσαμε και αναλύσαμε το ποίημα με τίτλο: «Τι είναι θυμός», συγγραφέας: Ρένα Δαμηλάκη. Με αφορμή το ποίημα προσεγγίσαμε το συναίσθημα του θυμού. Τι αισθανόμαστε όταν είμαστε θυμωμένοι; Πώς αντιδρούμε όταν είμαστε θυμωμένοι; Πώς μπορούμε να καταλάβουμε ότι κάποιος είναι θυμωμένος; Τα ζώα θυμώνουν; Γνωστικές Περιοχές – Εικαστικά: Παρατηρήσαμε και προσεγγίσαμε τον πίνακα με τίτλο: «Bob», ζωγράφος: Paul Klee. Τι αισθάνεται ο ήρωας του πίνακα; Από τι το καταλαβαίνουμε; Έπειτα, προσεγγίσαμε τον πίνακα με τίτλο: «Senecio», του ίδιου ζωγράφου. Τι ομοιότητες και τι διαφορές εντοπίζουμε στους δυο πίνακες; Τέλος, προσπαθήσαμε να αναπαραστήσουμε, όπως μπορούσαμε, τον Senecio.

Βήμα 20

Γνωστικές Περιοχές – Γλώσσα: Παιδική Λογοτεχνία. Διαβάσαμε και αναλύσαμε το παραμύθι με τίτλο «Ο μεγάλος θυμός», της Allance Mireille, εκδόσεις: Ηλίβατον. Ο μικρός Μάριος επιστρέφει σπίτι του μετά από μία άσχημη μέρα. Είναι πολύ θυμωμένος και ξεσπάει σε ό,τι βρει μπροστά του. Ο πατέρας του τον στέλνει στο δωμάτιό του μέχρι να ηρεμήσει. Εκεί, ο Μάριος βιώνει τον θυμό του κι αφού τον αντιμετωπίσει, γαληνεμένος πια, επιστρέφει στο σαλόνι. Ο θυμός απεικονίζεται ως ένα κόκκινο τέρας που βγαίνει μέσα από τον θυμωμένο ήρωα και καταστρέφει τα πάντα στο πέρασμά του. Η απεικόνιση του θυμού ως ξεχωριστής οντότητας απενοχοποιεί τον ήρωα από τα «κατορθώματα» του θυμού του, χωρίς όμως να αποσιωπά την σχέση αίτιου-αιτιατού μεταξύ τους. Γνωστικές Περιοχές – Μελέτη Περιβάλλοντος/ Θεατρική Αγωγή: Μπορούμε να αποφύγουμε το θυμό; Πώς μπορούμε να ηρεμήσουμε κάποιον που είναι θυμωμένος; Μάθαμε τα βήματα ελέγχου του θυμού: «Σταματάω, λέω, εξηγώ». Έπειτα, εφαρμόσαμε την τεχνική του φουσκωμένου μπαλονιού και της μικρής χελώνας. Γίναμε μεγάλα, φουσκωμένα μπαλόνια από θυμό και μικρές-μικρές χελωνίτσες για να ηρεμήσουμε. Τέλος, παρατηρήσαμε ένα θυμόμετρο, με τα στάδια του θυμού και συζητήσαμε γι' αυτά.

Βήμα 21

Γνωστικές Περιοχές – Γλώσσα: Διαβάσαμε και αναλύσαμε τις δύο πρώτες στροφές από το ποίημα με τίτλο: «Ο θυμός και η Ηρεμία», συγγραφέας: Ρένα Δαμηλάκη. Γνωστικές

Περιοχές – Εικαστικά: Φουσκώσαμε τέσσερα μπαλόνια και τα μετατρέψαμε σε θυμωμένα ανθρωπάκια, κολλώντας τους μαλλί πλεξίματος, πλαστικά ματάκια και πον-πον για μύτη. Έπειτα, ζωγραφίσαμε στόμα και φρύδια και τέλος, τους δώσαμε ένα όνομα: «Άννα», «Ελένη», «Τάκης», «Βασίλης». Νηπιαγωγείο « ΔΕΛΑΣΑΛ» Γνωστικές Περιοχές – Θεατρική Αγωγή: Αυτοσχεδιασμός. Μετατρέψαμε τα ανθρωπάκια που φτιάξαμε με τα μπαλόνια σε κούκλες κουκλοθεάτρου που μιλούν, όπως ακριβώς μιλάμε κι εμείς όταν είμαστε θυμωμένοι. Τι τους συνέβη τελικά; Χωριστήκαμε σε ομάδες των δυο και δραματοποιήσαμε αυτοσχέδιες ιστορίες!

Βήμα 22

Παρακολουθήσαμε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τίτλο: «Σαφάρι στη χώρα των συναισθημάτων». Πρόκειται για ένα ολιστικό πρόγραμμα κατανόησης και διαχείρισης συναισθημάτων μέσα από την ψυχολογία και τη γιόγκα, το οποίο απευθύνεται σε παιδιά Προσχολικής και Πρωτοσχολικής ηλικίας. Στόχος του προγράμματος είναι η καλλιέργεια της επίγνωσης, η διαχείριση των συναισθημάτων μέσα από την παρατήρηση, την αναγνώριση και την έκφραση, η κατανόηση της διαφορετικής έντασης των συναισθημάτων και τέλος, η ανάπτυξη ενσυναίσθησης και αυτοελέγχου. Το πρόγραμμα θα πραγματοποιήθηκε σε δύο φάσεις, οι οποίες περιελάμβαναν: βιωματικές δραστηριότητες βασισμένες στη γνωστική-συμπεριφορική προσέγγιση της ψυχολογίας, πρακτικές της γιόγκα, πρακτικές του mindfulness (ενσυνειδητότητα), πρακτικές συγκέντρωσης και αναπνοής, βαθιά χαλάρωση με ασκήσεις καθοδηγούμενης φαντασίας, ζωγραφική, εικαστικά, παιχνίδια ρόλων, παντομίμα, κ.ά.

Βήμα 23

Γνωστικές Περιοχές – Γλώσσα: Με αφορμή την ενασχόλησή μας με το συναίσθημα του θυμού, προσεγγίσαμε το γράμμα (Θ,θ). Από ποια φωνούλα ξεκινάει η λέξη «ΘΥΜΟΣ»; Αφού βρήκαμε κι άλλες λέξεις που ξεκινούν από (Θ,θ), παίξαμε γλωσσικά παιχνίδια μέσα από το βιβλίο με τίτλο: «Αλφαβητάρι με γλωσσοδέτες», συγγραφέας: Ευγένιος Τριβιζάς, εκδόσεις: Ελληνικά Γράμματα. Έπειτα, προσπαθήσαμε να γράψουμε το γράμμα στον πίνακα της τάξης μας. Στόχος μας ήταν να συνειδητοποιήσουμε, σταδιακά, ότι στα φωνήματα της ομιλούμενης γλώσσας αντιστοιχούν γράμματα. Γνωστικές Περιοχές – Γλώσσα: Ως συνέχεια της παραπάνω δραστηριότητας, αποτυπώσαμε το γράμμα (Θ,θ) και χρωμάτισαμε μόνο τις λέξεις που ξεκινούν από αυτό. Γνωστικές Περιοχές – Θεατρική Αγωγή: Γνωρίσαμε τη χελώνα Ηρεμία, η οποία μας εξήγησε τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί και συμπεριφέρεται όταν συγκρούεται με τους άλλους. Όταν νιώθει θυμό, σταματά αμέσως ό,τι κάνει και μένει ακίνητη. Έπειτα, μπαίνει στο καβούκι της και παίρνει τρεις βαθιές αναπνοές. Στη συνέχεια, σκέφτεται: «Μπορώ να είμαι ήρεμη και να σκεφτώ λύσεις για το πρόβλημά μου. Τι θα μπορούσα να κάνω;». Όταν ηρεμήσει, βγαίνει από το καβούκι της και λύνει το πρόβλημα με ηρεμία. Αφού κατανοήσαμε τον τρόπο που λειτουργεί όταν συγκρούεται με κάποιον, προσπαθήσαμε να τον αναπαράγουμε, όπως μπορούσαμε.

Βήμα 24

Παρακολουθήσαμε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τίτλο: «Ξεμπερδεύοντας το κουβάρι των συναισθημάτων μου», στο κέντρο πολιτισμού Λυρικός Μικρός Πλανήτης. Είναι δύσκολο να ξεμπερδέψεις το κουβάρι αυτό, μιας και τα συναισθήματα είναι πάρα πολλά και διαφορετικά... Χαρά, αγάπη, θαυμασμός, έκπληξη, ηρεμία... αλλά και λύπη, φόβος, θυμός, ζήλια, αηδία... Ευχάριστα και δυσάρεστα συναισθήματα που όλοι μας βιώνουμε καθημερινά σε διαφορετική ένταση. Μέσα από διαδραστικά παιχνίδια και ιστοριούλες προσπαθήσαμε να τα ξεχωρίσουμε και να καταλάβουμε πότε τα βιώνουμε τόσο εμείς όσο και οι άλλοι, μιας και η ενσυναίσθηση αποτελεί ένα από τα βασικότερα εφόδια για να συνάπτουμε υγιείς σχέσεις στη ζωή μας.

Βήμα 25

Γνωστικές Περιοχές – Γλώσσα: Παιδική λογοτεχνία. Διαβάσαμε και αναλύσαμε το παραμύθι με τίτλο: «Η παλέτα των συναισθημάτων», συγγραφέας: Μουλάκη Έρα, εκδόσεις: Κέδρος. Η Συναισθηματικούλα συχνά έκλαιγε, χωρίς να ξέρει ακριβώς γιατί, και κανείς δεν μπορούσε να καταλάβει πώς αισθανόταν. Ώσπου, μια μέρα, γνώρισε έναν ζωγράφο. Εκείνος της έδειξε ότι όλοι μέσα μας έχουμε χιλιάδες συναισθήματα, όπως υπάρχουν και χιλιάδες χρώματα για τη ζωγραφική και της έμαθε πώς να τα ξεχωρίζει. Γνωστικές Περιοχές – Εικαστικά/ Γλώσσα: Με αφορμή το παραμύθι που διαβάσαμε, φτιάξαμε τη δική μας, ατομική παλέτα συναισθημάτων. Βάλαμε στην παλέτα μας όποια χρώματα επιθυμούσαμε και έπειτα, τους δώσαμε ένα συναίσθημα. Γνωστικές Περιοχές – Μελέτη Περιβάλλοντος: Επεξεργαστήκαμε τα διάφορα συναισθήματα, φτιάχνοντάς τα με γυάλινες χρωματιστές χάντρες στη φωτοτράπεζα του Νηπιαγωγείου μας.

Βήμα 26

Γνωστικές Περιοχές – Μελέτη Περιβάλλοντος: Παρατηρήσαμε ένα κομμάτι γυαλόχαρτο και βαμβάκι με όλες μας τις αισθήσεις. Το γυαλόχαρτο βρήκαμε ότι είναι σκληρό και πονάει, μπορεί ακόμη να μας πληγώσει και να μας κάνει να ματώσουμε. Το τρίψαμε επάνω σε χαρτί, αλλά και σε χαρτόνι, ακόμη και σε πλαστικό. Παρατηρήσαμε ότι όλα τα σκίζει ή τα χαλάει. Αντίθετα, το βαμβάκι είναι απαλό σαν χάδι, αφράτο σαν μαξιλάρι. Καταλήξαμε ότι μας αρέσει η αίσθησή του. Έπειτα, σκεφτήκαμε και συζητήσαμε για τις λέξεις που μοιάζουν με βαμβάκι και τις λέξεις που μοιάζουν με γυαλόχαρτο. Ποιες λέξεις επιλέγουμε να λέμε; Νηπιαγωγείο « ΔΕΛΑΣΑΛ» Γνωστικές Περιοχές – Εικαστικά/ Θεατρική Αγωγή: Χρωμάτισαμε μεγάλες χαρτόκουτες με τέμπερες και σφουγγάρια. Έπειτα, φωτογραφήθηκε, αναπαριστώντας διάφορα συναισθήματα, με σκοπό να διακοσμήσουμε τις κούτες μας. Γνωστικές Περιοχές – Γλώσσα: Παιδική λογοτεχνία. Διαβάσαμε και αναλύσαμε το παραμύθι με τίτλο: «Ο Νικηφόρος ανακαλύπτει τα συναισθήματα με οδηγό τα κυκλαδικά ειδώλια», συγγραφέας: Ελένη Γερουλάνου, εκδόσεις: Πατάκη. Πώς αισθάνονται τα ακίνητα, αμίλητα, αγέλαστα ειδώλια μέσα στις βιτρίνες του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης; Ολοκληρώνοντας το ταξίδι της ανακάλυψης των συναισθημάτων μας, τα προσεγγίσαμε για μια τελευταία φορά, με βοηθούς τα Κυκλαδικά Ειδώλια. Τι είναι τα Κυκλαδικά Ειδώλια; Πού βρέθηκαν;

Συμπεράσματα - Αποτελέσματα

Με την τελική αξιολόγηση θέλαμε να διαπιστώσουμε την επίτευξη των στόχων του Project μας. Ωστόσο, δραστηριότητες τελικής αξιολόγησης δεν έγιναν μόνο στο τέλος του προγράμματος, αλλά και στους επιμέρους στόχους (με παρουσιάσεις, αναπαραστάσεις του τι έμαθαν). Μαθητές και εκπαιδευτικοί οργανώνοντας βιωματικό εργαστήριο – έκθεση φωτογραφίας και δημιουργίας για τους γονείς στο Κέντρο Πολιτισμού «Λυρικός Μικρός Πλανήτης», με παιχνίδια, μουσική, προβολές και με προϊόντα γραπτού λόγου: αφίσες, ενημερωτικά φυλλάδια, προσκλήσεις. Τα παιδιά παρακολουθούσαν όλο το πρόγραμμα συνολικά και τη δουλειά των συμμαθητών τους. Αυτές οι δραστηριότητες ατομικές ή ομαδικές, αυτό-αξιολόγησης ή ετερο-αξιολόγησης, ενίσχυσαν την αυτοπεποίθησή τους, καθώς άρχισαν να βλέπουν τον εαυτό τους ως άτομο που μαθαίνει, που μπορεί να κάνει υποθέσεις και να διατυπώνει συμπεράσματα. Οι γονείς παρακολουθούσαν την εκπαιδευτική διαδικασία από κοντά, την εξέλιξη και την έκβασή της. Ενημερώθηκαν για τη δουλειά των παιδιών και δημιούργησαν μια ολοκληρωμένη εικόνα για το παιδί τους που αφορούσε όλους τους τομείς ανάπτυξης. Η επανεξέταση των σχεδιαγραμμάτων, οι συζητήσεις, ο από κοινού με τους μαθητές σχεδιασμός των δραστηριοτήτων χρησιμοποιήθηκαν και από εμάς τους εκπαιδευτικούς ως μέσα για την αξιολόγηση κάθε παιδιού ξεχωριστά και όλης της ομάδας. Οι εκπαιδευτικοί αξιολογώντας το project, κατά τη φάση της τελικής αξιολόγησης, αξιολογήσαμε και τη μέθοδο που ακολουθήσαμε και την επίτευξη των στόχων, γνωστικών και μη.

Κυριακή, 1 Απριλίου 2018 | ώρα: 12.30'

Παρουσίαση ετήσιου εκπαιδευτικού Project Προννηπίων

ΛΥΡΙΚΟΣ
Μικρός Πλανήτης
Βραβείο ΟΥΝΕΣΚΟ 2005 – Πρωτοβ. Αγαίου
Ομοσπονδία
Τ.Κ. 2010 407 433
lyrikos@hotmail.com
lyrikos.gr

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1888
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ "ΔΕΛΑΣΑΛΑ"
Παιδαγωγικό Κέντρο Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης
pre.school@delasalle.gr | www.petit.delasalle.gr
www.delasalle.gr
Facebook, Twitter, Instagram icons

